

**Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa
ZARZĄD GŁÓWNY**

02 - 520 Warszawa
ul. Wiśniowa 50
REGON: 013041871

tel.: 640 80 23; 640 82 67
fax. 849 82 30
NIP: 521-28-94-909

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2012 r.

Ldz. ZG / 65 / 2012

Pan
gen. Jacek Włodarski
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa

Szanowny Panie Dyrektore

W nawiązaniu do ostatniego, lutowego posiedzenia Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, w części którego Pan Dyrektor w towarzystwie płk Mariana Puszkę i płk Wiktora Głowiaka był uprzejmy wziąć udział, a gdzie poruszono min. problem nadgodzin i całej sfery problemów z tym związanych z ubolewaniem muszę stwierdzić, że praktyki stosowane w jednostkach podstawowych nie uległy zmianie.

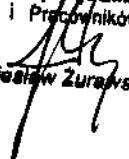
Po wystąpieniu i pokazie multimedialnym zaprezentowanym przez płk Mariana Puszkę (podobny miał miejsce w trakcie rocznej odprawy kadry kierowniczej SW w Popowie) doszliśmy chyba do wspólnego wniosku, że problem nadgodzin nie jest najważniejszym w całej gamie zadań z którymi boryka się Służba Więzienna. Jednak inny obraz jest kreowany w tzw. Polsce więziennej. Dyrektorzy jednostek podstawowych rozliczani są przez swoich przełożonych za „walkę z nadgodzinami” i ten problem urasta do najważniejszego w służbie. I tu „radosna twórczość” kierowników różnego szczebla niepokojąco nakłada się na obowiązujące przepisy. Informacje napływające z różnych stron kraju nie napawają optymistycznie. W wielu okręgach zarządy okręgowe zwracały się do dyrektorów z prośbą o wyjaśnienie, ich zdaniem, jawnych nadużyć w procesie zwalczania nadgodzin. Dla przykładu przekazujemy opinię prawną Biura Analiz Sejmowych w sprawie interpretacji art. 124 i 125 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej sporządzoną na wniosek Pani Poseł Krystyny Łybackiej. Koledzy z Zarządu Okręgowego w Poznaniu czując bezsilność i brak reakcji na ich postulaty zwrócili się do Pani prof. Krystyny Łybackiej z prośbą o pomoc. Z opinii jednoznacznie wynika, że praktyki stosowane, nie tylko w okręgu poznańskim, a polegające na ruchomym czasie służby, niezgodnym z „książką rozkładu służby”, są bezprawne. Inne, naszym zdaniem nieprawidłowości, to: łączenie posterunków, czasowe ich zawieszanie lub likwidacja, co powoduje obniżenie poziomu bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych. W ślad za tym idzie przeciążenie funkcjonariuszy obowiązkami

służbowymi, wpływającymi na bardzo złą atmosferę pracy i pogłębienie wypalenia zawodowego, przekładającego się na nieracjonalne zachowania funkcjonariuszy.

Takie sposoby zwalczania nadgodzin nie mogą być zaakceptowane przez Zarząd Główny NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Liczymy na racjonalne i głęboko przemyślane decyzje w tej ważnej dla całego środowiska sprawie.

2 poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa

Wiesław Żurawski

Warszawa, dnia 17 lutego 2012 r.

BAS-WAL-156/12

Pani

Posel Krystyna Łybacka

Klub Parlamentarny SLD

Opinia prawna

**w sprawie interpretacji art. 124 i 125 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r.
o Służbie Więziennej**

I. Teza opinii

Określanie godzin rozpoczęcia i zakończenia czasu służby w trybie art. 124 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej powinno odbywać się przy uwzględnieniu limitów czasu służby określonych w art. 121, 122 i 124 ust. 1 oraz potrzeby dostosowania tych godzin do czasu pracy danej jednostki Służby Więziennej oraz podmiotów współdziałających z tą jednostką.

II. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest interpretacja dwóch wskazanych przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej – art. 124 i 125 (Dz.U. z 2010 r. nr 79, poz. 523 zm. w Dz.U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w zakresie uprawnień kierownika jednostki organizacyjnej do skracania czasu służby funkcjonariusza. Dodatkowo postawiono następujące pytania:

- 1) *Czy skrócenie czasu służby zgodnie z art. 124 ust. 2 może wiązać się z automatycznym umniejszeniem liczby nadgodzin wypracowanych przez funkcjonariusza w innym terminie?*
- 2) *Czy stosowanie przepisu art. 124 ust. 2 ma charakter wyłącznie uznaniowy? Czy też przepis ten może mieć zastosowanie wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych?*

III. Interpretacja art. 124 ust. 2 i 125 ustawy o Służbie Więziennej

W myśl art. 124 i 125 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej:

Art. 124. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby przez 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej określa godziny rozpoczęcia i zakończenia służby w jednostce organizacyjnej oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych i posterunkach, uwzględniając potrzebę dostosowania czasu służby do potrzeb tej jednostki, do czasu pracy innych jednostek organizacyjnych, urzędów i organów współdziałających z jednostką organizacyjną.

3. Funkcjonariusz pełniący służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby może być wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej do pełnienia służby w sobotę, niedzielę albo święto, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby jednostki organizacyjnej. W zamian za czas służby w sobotę, niedzielę albo święto funkcjonariuszowi udziela się innego dnia wolnego od służby w najbliższym tygodniu przypadającym po tych dniach.

Art. 125. Funkcjonariusz pełni służbę w wielozmianowym rozkładzie czasu służby na zmiany trwające po 12 godzin, po których następują 24 godziny wolne od służby albo 48 godzin, jeżeli zadania służbowe były wykonywane w porze nocnej, w dniach i godzinach rozpoczęcia i zakończenia służby ustalonych przez kierownika jednostki organizacyjnej.

Zacytowane przepisy są rozwinięciem art. 123 ustawy, w którym wprowadzono dwa rodzaje czasu służby funkcjonariuszy Służby Więziennej: wielozmianowy (przewidziany dla stanowisk służbowych, na których wymagana jest służba zmianowa lub pełnienie jej w sposób ciągły) oraz jednozmianowy.

W ramach jednozmianowego systemu (rozkładu) czasu służby funkcjonariusz pełni służbę przez 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku (art. 124 ust. 1 ustawy). W art. 124 ust. 2 zawarto upoważnienie dla kierownika jednostki organizacyjnej do określania godziny rozpoczęcia i zakończenia służby:

- w jednostce oraz
- na poszczególnych stanowiskach służbowych i posterunkach.

Kierownik jednostki, ustalając te godziny powinien kierować się potrzebami dostosowania czasu służby do potrzeb tej jednostki, do czasu pracy innych jednostek oraz urzędów i organów współpracujących z tą jednostką.

Realizacja art. 124 ust. 2 ustawy nie ma charakteru wyjątkowego. Stosowanie tego przepisu jest konieczne z uwagi na potrzebę ustalenia godzinowego rozkładu (tzw. grafiku) funkcjonowania poszczególnych jednostek, posterunków a przede wszystkim stanowisk służbowych.

Z art. 124 ust. 2 nie wynika, że kierownik jednostki ustalając godziny rozpoczynania i kończenia służby może skracać czas służby poszczególnym funkcjonariuszom. Kierownik ustalając omawiany rozkład służby, powinien kierować się przepisami art. 120-122 i art. 124 ust. 1 ustawy, w których określono 8 godzinny limit dzienny przy jednozmianowym rozkładzie, przeciętny tygodniowy czas służby (40 godzin) oraz limit tygodniowego czasu służby łącznie z przedłużonym czasem służby (48 godzin).

IV. Podsumowanie

Ustalanie przez kierownika jednostki organizacyjnej godzin rozpoczęcia i kończenia służby na podstawie art. 124 ust. 2 ustawy powinno odbywać się z uwzględnieniem limitów czasu służby określonych w art. 121, 122 i 124 ust. 1 ustawy o Straży Więziennej.

Autor:

Irena Galińska-Raczy
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
p.o. Dyrektora Biura Analiz Sejmowych

Jakub Borawski

Deskrytory bazy REX: Służba Więzienna, funkcjonariusz, służba, czas pracy.